

Засько О.В.

(Запоріжжя)

Феномен Шекспірового Слова на битім шляху сучасної освіти

(Шекспир У. Пьесы. Сонеты. – М.: Олимп; ООО "Издательство АСТ-ЛТД", 1997.)

“Що можна сказати в короткій передмові про Шекспіра?” - з такого риторичного запитання розпочинається чергове запрошення до подорожі країною шекспірової творчості. Але, як відомо, риторичність не потребує відповіді, тому що остання є зрозумілою і так: адже незглибима таїна шекспірового феномену самою природою своєю передбачає шляхи нові і невідомі ще на п-ну кількість століть уперед. Завдячуючи свіжому виданню із серії “Школа класики” маємо унікальну нагоду переконаватися в цьому, а ще й оновити власні асоціації з шекспіровим світом.

Прикладне видання, призначення якого чітко сформульовано в підзаголовку “Книга для учня і вчителя”, свавільно подекуди виходить з берегів “шкільництва” і набуває рис загально-теоретичного дослідження.

Попри певну мозаїчність змісту й велику кількість матеріалу на навчальний щодень, весь текстово-критичний масив є надивовижу цільним. Та, крім цієї цільності, що лежить на поверхні, є й глибинна гармонійність, якою наразі може похвалитися не кожне видання, - коли, з одного боку, індивідуальність дослідника не поглинається титулованою особою досліджуваного, а з іншого - і сам авторитетний критик не “отінює хмарою” особистості автора. Ймовірно, ця гармонія бере початок від усвідомлення того природного і водночас нерідко недооцінюваного прецеденту авторської творчості, авторського права залишатися собою безвідносно до притих дослідничих ланцюгів.

Звільнюючи шекспірове слово від статичності, детермінованої численними нашаруваннями-дослідженнями, І.Шайтанов залишає його живим, пульсуючим, грайливим, багатобарвним, але без блазенства.

“Слово як необхідний простір дії”; Слово як генератор смислів, ідей, емоцій; Слово, яке спричинило вибух особистості в творчості; Слово як складова частина шекспірового феномену – ось що є першо-основою у цьому виданні “Школи класики”.

мистецтві”, докладно розкриває історію постанов драматичних творів Шекспіра на театральних сценах та в кіно.

Але й це ще не все. Добрі двадцять сторінок книги містять навчальні матеріали на допомогу вчителям і учням, серед них і теми творів, і тезисні плани до них, і вікторини для дозвілля, і матеріали “з досвіду вчителя” (тсж належать перу упорядника). По тому - ще довгий-предовгий список літератури для тих, хто не задовольняється малим (коли це можна так назвати!) і не зупиняється на досягнутому, оскільки, перефразовуючи І.Шайтанова, щоб осягнути Шекспіра, слід, насамперед, максимально зрозуміти закони художнього цілого, в межах якого його феномен виник. Чималий внесок у цю справу вдалося зробити упорядникові, подарувавши таку настільну “міні”-енциклопедію Шекспіра розумним педагогам, учням і всім поцінувачам якісної фахової літератури.